

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๘.๓/๑๗๗๗/๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่.....
รับที่(อีเมล)..... 10767
วันที่ 15 ต.ค. 2567 เวลา 11.10

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๑๗๗๕๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีสำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของสำนักงานศาลยุติธรรมดังกล่าว เป็นการตรากฎหมายหรือดำเนินการใด ๆ ของรัฐที่มีผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ ดังนั้น ในการพิจารณาเรื่องดังกล่าวควรคำนึงถึงประเด็นความคุ้มค่า ต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างไรก็ดี หากจำเป็นต้องมีการดำเนินการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการเงินการคลังในอนาคต ก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดด้วย

๒. ร่างพระราชบัญญัติฯ ของสำนักงานศาลยุติธรรม ๒ ฉบับ ดังกล่าว มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี ทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีและกระบวนการพิจารณาอื่น ที่มีใช่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดี หรือปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือศาลในเรื่องอื่น ๆ ตามที่ประธานศาลฎีกากำหนด ในคดีแพ่งอื่น นอกเหนือจากคดีผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ และคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่เนื่องจากการพิจารณาคดีแพ่งทั่วไป เป็นการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างเอกชนที่เป็นคู่ความกันโดยใช้ระบบกล่าวหา ภาระการนำสืบพิสูจน์ จึงเป็นหน้าที่ของคู่ความที่จะต้องนำพยานหลักฐานต่าง ๆ มาเสนอต่อศาล เพื่อสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของฝ่ายตน แตกต่างจากคดีปกครอง ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่คู่ความฝ่ายหนึ่งเป็นเอกชน และคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ทำให้คู่ความฝ่ายเอกชนมีโอกาสชนะคดีได้ยาก เพราะเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มักอยู่ในความครอบครองของทางราชการ ในการพิจารณาคดีปกครองจึงต้องใช้ระบบไต่สวน โดยให้ศาลมีบทบาทสำคัญในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ไม่ว่าจะเป็นการสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานต่าง ๆ ดังนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้กำหนดให้ตุลาการเจ้าของสำนวนมีหน้าที่ต้องแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเรื่องที่คู่ความได้ฟ้องร้อง จึงจำเป็นต้องมีเจ้าพนักงานคดี เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือตุลาการในการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าว นั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม

และ ...

และใช้ระบบได้ส่วนเช่นเดียวกับคดีปกครอง เช่น คดีผู้บริโภค และคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีประเภทดังกล่าว จึงกำหนดให้มีเจ้าพนักงานคดีในคดีประเภทดังกล่าวเช่นเดียวกับในคดีปกครอง ดังนั้นในคดีที่ใช้ระบบกล่าวหา จึงยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะกำหนดให้มีเจ้าพนักงานคดีเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีและการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีของศาลยุติธรรม ประกอบกับการกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และได้รับค่าตอบแทนพิเศษจะทำให้เกิดการระบบประมาณต่อเนื่องในระยะยาว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย ชุณหวชิร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองคำตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th